

и анализира някои творби с оглед пейзажната образност в тях (Дебелянов в развитието на пейзажната ни лирика).

В доклада си „Хуморът на Дебелянов“ н. с. к. ф. н. Вихрен Чернокожев се спира на хумористично-сатирични произведения, останали по страниците на периодиката и в писмата на поета, които не са проучени досега, но които по своеобразен начин допълват облика на Дебеляновата лирика.

Поетическото творчество на Димчо Дебелянов не беше обект на самоцелни анализи. Независимо от проблематиката, свързана с конкретни творби или мотиви, образи и идеи, авторите на докладите успешно съчетаваха конкретния със сравнителния анализ, търсеха връзката на Дебеляновата поезия с творчеството на неговите предходници и учители в литературата, стремяха се да намерят мястото и прямо създаденото от следващите поколения наши поети.

Такива съпоставки, предимно в областта на идейно-емоционалния свят и на поетиката, бяха предмет и на специално внимание в една част от докладите. Ст. н. с. Елена Димитрова се беше поставила за задача да очертае отношението на Дебеляновата лирика към творчеството на Пею Яворов, а н. с. к. ф. н. Свилен Каролев пренесе това отношение към поезията на един по-късен творец — Атанас Далчев.

На проблема за хуманизма в творчеството на Димчо Дебелянов и Александър Блок се спира в доклада си ст. преп. от ВИТИЗ „Кръстьо Сарафов“ к. ф. н. Екатерина Даскалова. Сня Атанасова от Националния музей на българската литература говори за връзките на поета с младите сътрудници на сп. „Звено“ и за участието му в Подвързачовото издание.

Под заглавие „Димчови страници“ Михаил Неделчев се спира на отношението на редица наши поети към Дебелянов, които са му посветили свои произведения.

Немалка част от научните съобщения и докладите имаха за цел да разкрият неизвестни страни от контактите на Димчо Дебелянов с поети и писатели, да открият пресечните точки на техните житейски пътища, да се спрат на моменти от живота на поета, свързани с различни хора и места. Интересни и ценни сведения, извлечени от архивни документи, се изнесоха от Християна Илиева от дома „Литературна Стара Загора“ (Димчо Дебелянов и старозагорските поети), Елена Фуриаджиева от НБКМ („Гео Милев и Димчо Дебелянов“), Мая Атанасова от дома-музей на поета в Копривщица (Димчо Дебелянов и Копривщица), Весела Гълъбова от историческия музей в Ихтиман (Димчо Дебелянов и връзките му с Ихтиман). А Евгени Михайлов съобщи „Някои нови подробности и пояснения около гибелта и погребението на Димчо Дебелянов на фронта през октомври 1916 г.“.

Биографична и библиографска стойност имаха съобщенията на Надежда Александрова от Националния музей на българската литература („Първото посмъртно издание на Димчо Дебелянов“) и Донка Правдомирова от НБКМ

(„Неизвестни прижизнени публикации на Димчо Дебелянов в периодичния печат“). Към тях трябва да се причисли и съобщението на н. с. к. ф. н. Лотос Бораджиева за преводите на Дебелянови творби на арабски език.

В трите си заседания, председателствувани от проф. д-р Георги Димов, проф. Милена Цанева и проф. д-р Стоян Каролев, юбилейната сесия премина в делова атмосфера. Изнесените доклади и научни съобщения не само по количеството си, но и по своята задълбоченост и нов поглед върху творчеството на поета могат да се определят като ценен принос във вече внушителната по обем литература върху житейската съдба и поетическия свят на Димчо Дебелянов.

Сесията, посветена на 100-годишнината от рождението на поета, беше закрыта от проф. д-р Стоян Каролев.

Пенка Ватова

НАУЧНА СЕСИЯ ПО СЛУЧАЙ 80-ГОДИШНИНАТА ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

На 23 април 1987 г. в Големия салон на БАН се състоя научна сесия, посветена на 80-годишнината от рождението на писателя Емилиян Станев. Тя бе организирана от Института за литература и в нея взеха участие видни наши критици, литературоведи, преподаватели, млади научни работници.

Встъпително слово, с което тя бе открита, произнесе акад. А. Балевски. В него той подчерта, че много ще бъдат изследователите на творчеството на големия писател, но сред тях с особена емоционална сила ще се отличават думите на онези, които лично са познавали човека и творца Ем. Станев.

Основен доклад — „Емилиян Станев от разказа до романа“ — изнесе акад. П. Диневков. С дълбока ерудиция и проникновен критически поглед той проследи развитието на писателя, характеризира основните етапи в творчеството му и определи мястото му в българската разказна и романична традиция. Изложението на чл.-кор. проф. Е. Каранфилов — „Художник на природата“ — в блестяща есеистична форма разкри суровия реализъм на Ем. Станев в разказите му за дивите животни, чрез който той постига неповторимо емоционално въздействие и заема важно място в българската анималистика. След него своето литературоведско становище изложи проф. Р. Ликова („Философия и художествена структура в романите на Емилиян Станев“). С тази тема проф. Ликова навлезе в сложната проблематика на историческите романи на писателя, спира се на неговите основни идейно-естетически концепции и художествената им реализация. С любов и вдъхновение Н. Станева — съпруга на писателя — прочете непубликувани откъси от дневника му, съдържащи редица интересни факти и размисли, които допълват

творческата биография на автора и цялостния му писателски портрет. В доклада си „Преход от критически към социалистически реализъм“ проф. В. Колевски разгледа критически идейното развитие на Ем. Станев, като обхваща съществени въпроси на неговата разностранна проблемност и сложна творческа еволюция. Той наблегна на действената сила на критическия патос в художествените образи, създадени от дълбокото историческо мислене на писателя. След него доц. Св. Игов разгледа някои от особеностите на епическото художествено мислене в романа „Иван Кондарев“. Гост на сесията от СССР беше Вл. Климчук, автор на монографично изследване за Ем. Станев. В своето изказване той говори обобщено за модела на конструиране на романиния герой на Ем. Станев и за някои сходства в тази насока с художествени образи от руската класическа литература.

Доц. М. Каназирска от ВТУ „Кирил и Методий“ набеляза паралелни художествени концепции в творчеството на М. Шолохов и Ем. Станев, а Лотос Бораджиева направи научно съобщение „Емилиян Станев на арабски език“, с което се навлезе в проблема за мястото на българския писател в световния литературен процес.

Следобедното заседание на сесията беше открито с изложението на проф. Ат. Натеv „Романът „Антихрист“ в контекста на съвременната европейска литература“. В него бяха разкрити много интересни възможности за разглеждането на този роман не само в традицията на българската литература, но и в многопосочното европейско литературно развитие. Проф. Натеv изтъкна сложността на този проблем и посочи основните методологически принципи, необходими при подобно контек-

стуално разглеждане. Следващите няколко изложения бяха посветени на романа „Антихрист“ и по този начин се очерта цялостна картина на неговото критическо измерение. Ст. и с. П. Велчев се спря подробно върху идейно-художествените стойности на романа „Антихрист“, и с. Едвин Сугарев разгледа литературоведски задълбочено функцията на диалога в романа. Б. Лазарова говори за специфичната роля на пейзажа в повествованието на „Антихрист“.

По-нататък сесията продължи с доклади за разказното майсторство на писателя. Гл. ас. Н. Звезданов от ВТУ „Кирил и Методий“ анализира интересния паралел между разказите на Ем. Станев и И. Радичков върху конкретен материал от два разказа. М. Маринов — директор на музея „Емилиян Станев“ във Велико Търново — изнесе своите възгледи за философските мотиви в разказите на Ем. Станев в доклада си „За катарзиса, смъртта и безсмъртието в три разказа на Ем. Станев“. Ас. А. Хранова от ПУ „Паисий Хилендарски“ изказа интересни наблюдения върху „аз“-повествованието у Ем. Станев. М. Савова се спря на идейно-художествения облик на героите от ранните градски разкази в сборника „Делици и празници“.

Накрая ст. н. с. Катя Янева постави важни проблеми около творчеството на писателя и отговорността на българското литературознание пред тях.

Заключително слово произнесе проф. Ив. Сарандев. В него той характеризира научната стойност на изтеклата сесия, обобщил постигнатото като резултат от съвместните творчески усилия на участниците в нея и изрази пожелание за още по-успешни творчески изяви.

Милена Савова

SOMMAIRE

Le 70ème anniversaire de la Grande Révolution d'Octobre

Ivan Granitski — Révolution et littérature (La politique littéraire de Lénine) . . .	3
Vassil Kolevski — Les articles „Organisation du parti et littérature de parti“ de V. I. Lénine et „Quel chemin?“ de G. Dimitrov. Typologie et influence . . .	9
Jurii Borev (Moscou) — L'expérience spirituelle de la littérature et de l'art soviétiques	22
Zaprian Kozloundjov — Le problème du „conte littéraire“ dans la science littéraire soviétique des années 20 du siècle . . .	35
Plamène Panayotov — „Julio Jurenito“ de Ilja Ehrenbourg dans le contexte de deux traditions philosophico-littéraires . . .	45
Assia Kouléva — Les fondements éthiques de la vie („L'adieu à Matiora“ et „L'incendie“ de Valentin Raspoutine) . . .	56

Communications scientifiques

Violéta Kounéva — La pensée des publicistes soviétiques et l'oeuvre du publiciste Liudmil Stoianov jusqu'à 1944 . . .	64
---	----

A travers la pensée esthétique mondiale

Viktor Chklovski — Extraits de „La prose littéraire. Reflexions et analyses“ . . .	72
--	----

A travers la presse étrangère

Lu dans les revues littéraires de l'URSS et de la RDA.	93
--	----

Revue

Alexandre Panov — Les succès et les perspectives d'une science („Историческая поэтика. Итоги и перспективы изучения“, recueil) . . .	101
Emilia N. Stamatova — „Dejiny literárnej komparatistiky socialistických krajín“, veda . . .	105
Mariana Todorova — „Au-delà de l'illusion“ par Krassimira Bliznakova et „Conversation avec le temps“ par Katia Ianéva . . .	107
Sabina Béliakéva — Le pathos de la victoire („Entre l'analyse et le rêve“ par Serghei Raikov) . . .	111

Chronique

Penka Vátova — Colloque à l'occasion du centenaire de la naissance de Dimtcho Débelianov . . .	114
Milénasavova — Colloque à l'occasion du 80 ^{ème} anniversaire de la naissance d'Emilian Stanev . . .	115

СП. „ЛИТЕРАТУРНА МИСЪЛ“ ПРИЕМА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ СТАТИИ С ОБЕМ ДО 40 СТАНДАРТНИ МАШИНОПИСНИ СТРАНИЦИ — 30 РЕДА ПО 65 ЗНАКА, В ДВА МАШИНОПИСНИ ЕКЗЕМПЛЯРА (ИЛИ ОРИГИНАЛ И КСЕРОКОПИЕ). АВТОРИТЕ ДА ПОСОЧВАТ ТРИТЕ ИМЕНА, АДРЕСА И ТЕЛЕФОНА СИ. РЪКОПИСИ, КОИТО НЕ ОТГОВАРЯТ НА ТЕЗИ ИЗИСКВАНИЯ, НЕ СЕ РАЗГЛЕЖДАТ ОТ РЕДКОЛЕГИЯТА

Адрес на редакцията: сп. „Литературна мисъл“, ул. „Чапаев“ 52, бл. 17, 1113 София, тел. 71—31 (вътр. 39—94)

© Институт за литература
при БАН
1987
с/о Juyautor, Sofia

Технически редактор *К. Иванова*

Коректор *Д. Спасова*

Дадена за набор на 30. VI. 1987 г.	Подписана за печат на 19. X. 1987 г.	Формат 70/100/16
Печатни коли 7,25	Издателски коли 9,40	Тираж 1650
Годишен абонамент 12 лв.		Изд. индекс 11402
		Отделна книжка 1,30 лв.

Печатница на Издателството на Българската академия на науките
1113 София, ул. „Акад. Г. Бончев“, бл. 6
Поръчка № 312